

NOVÁ GENERACE PENETRANTŮ - PENETRANTY NA VODNÉ BÁZI

Michal FIŠER, Christoph KRINGE
ATG Advanced Technology Group s.r.o.

Úvod

Praktická potřeba procesu nedestruktivního zkoušení penetrační metodou vyžaduje vývoj penetrantů k co nejpříjemnějšímu uživatelskému používání spolu s co nejlepším výkonem. Trendem posledních let jsou penetranty na vodné bázi, čili prostředky obsahující více než 50% vody. Metodické standardy (pro provádění kapilárních zkoušek) většinou nerozlišují penetranty na vodné a na olejové bázi. (Výjimkou je např. ASTM E 1417, kde jsou uvedeny penetranty na olejové i na vodné bázi, včetně požadovaných kontrolních zkoušek.) Rovněž současně platné revize standardů pro typové zkoušky a zkoušky šarže kapilárních prostředků – AMS 2644, EN ISO 3452-2 – neuvádějí kritéria (ta rozdílná) pro hodnocení penetrantů na vodní bázi. Tímto v podstatě neumožňují, nebo ztěžují zařazení penetrantů na vodné bázi mezi „schválené“ prostředky. Dokázat neoprávněnost tohoto rozhodnutí se pokusíme na základě porovnání kvalitativních vlastností obou druhů penetrantů.

Metody

Dokázat kvalitu penetrantů na vodné bázi se pokusíme provést stejnými metodami, jakými se ověřuje funkčnost a kvalita penetrantů na bázi olejové, čili dle postupů uvedených v normě EN ISO 3452-2, a sice na referenční měrce 1 a 2 (dle EN ISO 3452-3). Vlastností, kterých si všímáme, jsou smáčivost, omyvatelnost a srovnávací citlivost. Porovnání provedeme i na skutečných dílech z provozu.

Výsledek

Porovnáním kvalitativních vlastností penetrantů „klasických“, čili olejových, a penetrantů na vodní bázi jsme došli k překvapivým výsledkům. Vlastnosti penetrantů na vodní bázi jsou stejně dobré, spíše lepší. Pokud přidáme důvody ekologické, ekonomické a uživatelské, je nabíledni upravit znění standardů tak, aby s penetranty na vodní bázi bylo počítáno jako s plnohodnotnou alternativou k olejovým penetrantům, nebojíme se říci i jako s jejími nástupci.